

Prenumerata wynosi:

we Lwowie:
— za 2 korespondencje — za dwa
— dostawę do domu dopłaca się
60 halerczy;

na prowincję:

z jednorazową z dwurazową
przeprawką przeprawką
kwartalnie . . 30 K — h 36 K — h
miesięcznie . . 7 . 50 . 9 .
— Niemczech miesięcznie 3 . 50 fen.
— w innych krajach miesięcznie 4 Fr.

Wskopisów Redakcja nie wraza.

„Dziennik Polski” — Lwów.
— plac Marjański l. 7.
Telefonu Nr. 171.

Wydanie poranne.

Dziennik Polski

wychodzi 2 razy dziennie.

Ogłoszenia:

Za jeden wiersz petitowy albo jego
miejscu 20 halerczy.
Za jeden wiersz petitowy w rubryce
Nadesłane 40 halerczy.
Drobne ogłoszenia po 3 halercze za
słowo. Najmniejsze ogłoszenia
30 halerczy.
Doniesienia o ślubach, zaręczynach
i inne prywatne komunikaty do
Kronice za jeden wiersz petitowy
60 halerczy.

Numer pojedynczy:

we Lwowie | na prowincję
poranny . . 3 halercze | 5 halerczy
wieczorny . . 8 halerczy | 10 halerczy

Właściciele i redaktorowie: Dr. K. Ostaszewski-Barański i Mieczysław Schmitt.

Rada miasta Lwowa.

Lwów 6 lutego.

(Więcej policji. — Kupno „Żelaznej wody”. — Zamknięcie rachunków. — Złot sokoł. — Sprawy szkolne. — Ruchome wystawy).

Posiedzenie wczorajsze rady rozpoczęło się dopiero o pół do 8-mej. Zagał je prezydent dr. Małachowski, poczem p. Makowicz prosił prezydenta, by miasto postarało się o lepszą straż policyjną na ulicy 29 Listopada. Prezydent przyrzekł udać się w tej sprawie z przedstawieniem do dyrekcji policji.

Przed porządkiem dziennym referował dr. Lisiewicz sprawę nabycia „Żelaznej wody” przez miasto. Korzyści nabycia tych gruntów przez gminę, wykazaliśmy w numerze wczorajszym *Dziennika*. Imieniem sekcji wniósł referent nabycie owego kompleksu gruntów (około 80 morgów) za sumę 213 000 koron. Kwota zakupna ma być wypożyczoną na 4 proc. z funduszu emerytalnego administracji dochodów niestających.

Po dyskusji, w której zabierali głos pp. Szpilman, Lerski, Michałski i Czarniecki, doradzając kupno tej realności, uchwaliała rada w myśl wniosku referenta, zarazem upoważniono komisję prawniczą do zawarcia kontraktu tego kupna.

Druga sprawa referowana przez dra Lisiewicza, dotyczyła zatwierdzenia zamknięć rachunkowych administracji dochodów niestających za lata ubiegłe. Rada przyjęła rachunki do wiadomości i uchwalila zarazem wniosek p. Romanowicza, by na przyszłość komisja dochodów niestających nie miała praw przychodzić do rady z wnioskiem na udzielanie pożyczek stronom prywatnym z funduszu dochodów niestających. Zaszedł bowiem przed laty wypadek udzielenia takiej pożyczki prywatnej.

W dalszym ciągu uchwalono zakupić od p. Chamera za 2160 koron woz dla straży pożarnej.

Dla związku Tow. gimnastycznych na złot sokoł we Lwowie uchwalila rada udzielić w tym roku subwencji 8000 koron.

Uchwalono następnie restaurację plebanji kościoła św. Antoniego kosztem 1700 koron i 4000 kor. na nowe organy.

R. Majerski referował sprawę podziału klas w 4 azokach ludowych we Lwowie, oraz sprawę prestacji gminy na rzecz szkoły realnej. Sprawa ta od lat paru powtarza się periodycznie i tym razem znowu ją odroczone.

Sprawa wywieszania towarów przed sklepami, przysła wczoraj znowu pod obrady. Referował ją p. Stachiewicz. W kwestji tej wywiązała się długa dyskusja nad wnioskiem referenta, który żądał, aby porobić ulgi w karach nałożonych na handlarzy opornych, oraz pozwolić na wywieszanie niektórych przedmiotów tym, którzy ani okien, ani wystaw nie mają. P. Czarniecki podniósł słusznie, że nie można robić wylomu w przepisach. P. Jonasz żądał odpisania kar nałożonych przez magistrat. Przemawiali pp. Sliwiński, Pawlowski, Gubrynowicz, Platowski, Bieniecki, Fried i Hudec, poczem wnioski komisji i referenta przyjęto.

O kwadrans na 10-tą zamknął p. prezydent posiedzenie dla braku kompletu.

Z Koła polskiego.

(Telegram własny „Dzienn. polskiego”).

Wiedeń 6 lutego. W dalszym ciągu wczorajszego posiedzenia Koła polskiego. p. Rapoport na wezwanie prezesa zdał sprawę o stanie przygotowań do budowy dróg wodnych, na tle obrad przybocznej rady dla budowy dróg wodnych, z dnia 31 stycznia z. r. Streszcza przebieg walk o uszczuplenie sum, przeznaczonych na budowę kanału Wiedeń-Kraków, walk toczonych przez reprezentantów czeskich, którzy chcą dla Czech część tej sumy uzyskać.

Mowca odczytuje tekst deklaracji ministra handlu Calla, postanawiającej jak najspieszniejsze wykonanie budowy kanału Wiedeń-Kraków.

W deklaracji tej powiedziano, że jeśliby kredyty, dotowane ustawą z 11 czerwca 1901 na budowę dróg wodnych do roku 1912 nie wystarczyły, rząd zdecydowany jest zarządzić podwyższenie dotacji, byle kanał Wiedeń-Kraków był ukończony, gdyż wykonanie jego jak najspieszniejsze uważa rząd za leżące w interesie państwa.

P. Dulęba demagał się, aby Koło polskie upominało się o utworzenie sekcji wodnej dla Galicji.

P. hr. Wodzicki uzupełniał w poszczególnych punktach wywody Rapaporta.

Minister dr. Piętaś zabrakł głos zapewniając, że rząd nie ma zamiaru uszczuplać kredytu przyznanego na budowę dróg wodnych w Galicji.

P. Merunowicz urgował, aby Koło zastrzegło sobie utworzenie przy rządzie krajowym osobnej sekcji technicznej dla budowy dróg wodnych równocześnie z powstaniem takiej sekcji przyrzeczonej Czechom.

P. dr. Piętelenz wspomniel o pogłoskach że działają wpływy nieprzyjazne budowie portu na Wiśle w Krakowie ze względów wojskowych.

Przemawiali jeszcze panowie: Czajkowski, Starzyński i Eug. Abrahamowicz, poczem zabrakł głos prezes Jaworski. Stwierdza, że Koło polskie i członkowie komisji wodnej przestrzegali czujnie, aby Galicja nie była pokrzywdzona, i nadal będą tego pilnowali.

P. Rapoport jako referent dawał wyjaśnienia co do pytań poprzednich mowców.

W głosowaniu uchwalono wydelegować prezesa Jaworskiego, Wodzickiego i Rapaporta do ministra handlu z żądaniem wyjaśnień, kiedy wniesie rząd w izbie żądanie kredytu dodatkowego, aby kanał Wiedeń-Kraków przed upływem roku 1912 mógł być wybudowany.

Następnie otworzył przewodniczący dyskusję nad porządkiem dziennym izby tj. nad sprawą zmiany regulaminu. P. Dzieduszycki desygnowany przez Koło do dyskusji w izbie posłów nad tą sprawą, podał treść swego przemówienia, które tam wygłosi.

Dalsza dyskusja była poufna.

Rada państwa.

(Telegramy „Dziennika Polskiego”).

Z komisji przemysłowej.

Wiedeń 6 lutego. Subkomitet komisji przemysłowej wybrał wczoraj przewodniczącym p. Dawida Abrahamowicza. Po obszerniej dyskusji powziął subkomitet zasadniczą uchwałę, aby ci przemysłowcy oraz właściciele składów

herbaty i towarów kolonialnych, którzy nandede spirytualjami według istniejących przepisów prowadzili przed d. 1 października r. z., otrzymali koncesję bez względu na lokalne zapotrzebowanie i liczbę mieszkańców.

Dalej uchwalono do § 2 ustawy o opilstwie wstawić między wyliczone tam spirytualia, „które z przyprawą lub bez niej nadają się jako napoje”, a do sprzedaży których wymagana jest koncesja, także „esencje, zawierające alkohol”.

Dalej postanowiono, żeby fabrykanci spirytualii mogli mniejszym kupcom minimalną ilość 5 litrów sprzedawać także w kilku mniejszych zamkniętych naczyniach.

Ustępstwo Czechów.

Wiedeń 6 lutego. (Tel. wł.). Posłowie młodoczesy na konferencji z ministrem skarbu Boehm-Bawerkiem postanowili cofnąć swe wnioski naglące, a przystąpić natychmiast do pierwszego czytania ustawy o konwersji renty,

Z sejmu węgierskiego.

(Tel. „Dzienn. Pol.”)

Budapeszt 6 lutego. Na wczorajszym posiedzeniu sejm węgierskiego obradowano w dalszym ciągu nad ustawą wojskową. Dep. Trubini (ludowiec) podniósł, iż jako reprezentant ludności wiejskiej musi zaprotestować przeciw nowemu obciążeniu ludności.

Minister honwedów Fejervary, przerywając mu, woła: A na świętopietrze to lud ma pieniądze!

Dep. Trubini w dalszym ciągu swej mowy stwierdza, że nowa ustawa nakłada wielkie ciężary na ludność i przyprowadzić ją może do ekonomicznej ruiny. W końcu domaga się urlopowania żołnierzy podczas żniw.

Dep. J. Andrassy zwalcza wyrażenie się jednego z mowców, iż nowa ustawa nie ma na celu wzmocnienia państwa, lecz jest wpływem dynastycznej dumy. Mowca dowodzi, że dynastia habsburska dała może jedyny przykład w historii, iż wyżej stawia interesy państwa, niż dynastyczną dumę. Dalej bronił używania języka niemieckiego w armji.

Dep. Ratkay woła: Wstydy się pan przemawiać przeciw językowi węgierskiemu.

Dep. Andrassy woła podniesionym głosem: Kto wątpi o moim patriotyzmie tym pogardzam! Dalej dowodzi, iż dla jednolitości armji koniecznym jest w niej język niemiecki, co wcale nie ubliża językowi węgierskiemu. Apeluje do opozycji, aby nie nadużywała wolności, zagwarantowanej regulaminem izby. Można za pomocą obstrukcji nawet zwalczać to przedłożenie, nie ale należy piętnować go, jako sprzecznego z ustawami. Jest to rewolucja parlamentarna, która może tylko szkodę przynieść parlamentowi. (Zaprzeczenie na lewicy, oklaski na prawicy).

Budapeszt 6 lutego. Dep. Władysław Ratkay wyzwał hr. Andrassy'ego na pojedynek za jego słowa, wypowiedziane podczas dyskusji, iż gardzi tym, kto wątpi o jego patriotyzmie. Hr. Andrassy oświadczył, iż jego uwaga była ogólna i że nie chciał nikogo dotknąć nią osobiście.

Z sejmu pruskiego.

(Tel. „Dziennika pol.”)

Berlin 6 lutego. W sejmie pruskim podczas obrad nad budżetem zabrakł głos p.

Ernst (zjednoczenie wolnomyślne) i omawiał sprawę landratu Willicha, który niedawno odebrał sobie życie. Stwierdza, że Willich był mężem bez skazy, a rząd, który powinien go być bronić, opuścił go w najkrytyczniejszej chwili. Willich wystąpił ze związku rolników niemieckich, ponieważ nie solidaryzował się z jego działalnością w prowincjach wschodnich. Związek bowiem podjudza tam Niemców przeciw Niemcom.

Minister spraw wewnętrznych Hammerstein podnosi, iż Willich nigdy nie był w tem położeniu, by musiał prosić o przeniesienie. Na poufnej pogadance z ministrem prosił ze względu na trudne położenie swoje o przeniesienie. Rząd go nie opuścił, cenil zawsze wysoko jego zdolności, czego dowodem godności, jakimi go obdarzył. Rząd nie da się kierować w Poznańskiem ani związkowi rolników, ani żadnemu innemu stronnictwu, które atoli wszystkie dążą do wspólnego celu t. j. do popierania niemieczyny. Gdy rządowi doniesiono o demonstracjach, urządzonych i projektowanych przeciw Willichowi, chciał mu pospieszyć z pomocą, ale zaim się to stało, Willich targnął się już na swe życie.

Przemawiało jeszcze kilku mówców w sprawie Willicha, poczem p. Barth postawił wniosek o zaprowadzenie tajnych wyborów w Prusiech i innego podziału okręgów wyborczych.

Minister Hammerstein oświadczył się przeciw temu wnioskowi.

Afera Loehninga.

Berlin 6 lutego. (Tel. wl.). Loehning ogłasza w *Berl. Tageblatt* dłuższy artykuł, w którym polemizuje z wywodami onegdajszymi ministra Rheinbarena i tak jak pierwsi tak samo i teraz twierdzi, że wszystko, co powiedział w swem exposé jest prawdą i że epensjonowano go nie z powodu jego stanowiska w sprawie polityki antypolskiej rządu, lecz z powodu zaręczyn z córką feldfebla. Rządowi oddawna znane były zapatrywania jego (Loehninga) na sprawy polskie, a mimoto nigdy nie czynił mu najmniejszych uwag. W końcu stwierdza Loehning, iż wiele z tego, co minister powiedział o jego sprawie jest nieprawdą.

Z parlamentu niemieckiego.

(Telegram „Dzien. Pol.”)

Berlin 6 lutego. W dalszym ciągu dyskusji nad etatem „kanclerz rzeszy”, dep. Ledebur (socjalista) oświadczył, że stronnictwo jego żąda zniesienia ustawy o OO. Jezuitach, jako ustawy wyjątkowej. Przychylnosc kanclerza dla centrum wynika z jego stanowiska, gdyż kanclerz dla swej polityki ekonomicznej potrzebuje poparcia tego stronnictwa. Co się tyczy wyborów do parlamentu, to mowca życzyłby sobie, aby one odbywały się w niedzielę. W końcu wyraził nbolewanie z powodu polityki światowej kanclerza i omawiał mowę cesarza Wilhelma, wygłoszoną w Malborgu.

Kanclerz hr. Buelow oświadcza: Od lat sześciu dostatecznie dowiodłem, jak daleki jestem od awanturniczych planów. Ze sprawy chińskiej nie wyszliśmy osłabieni, lecz z całym honorem i ustaliliśmy naszą pozycję w Azji wschodniej. W Wenezueli poruszamy się w ramach rozsądku wspólnie z Anglią i Włochami. Chcemy uzyskać tylko bezpieczeństwo życia, wolności i handlu dla rodaków naszych tam osiadłych. W polityce światowej staramy się trzymać środka. Jestem daleki od wysokiej polityki, przy którejby nam głowę ucięto, daleki jestem również od polityki fymarczeń i od polityki, zależnej od usposobienia danej chwili, zamiast od trwale, na zimno obrachowanych interesów narodu niemieckiego.

Kwestja polska nie należy przed forum tej izby. Dep. Ledebur wciągnął znów osobę monarchy do dyskusji. Podczas pierwszego czytania budżetu dostatecznie dowiodłem, że chcę dać wyjaśnienia co do mów i osoby cesarza, że nie krępuję się w tej sprawie zupełnie, ale sądzę, że będę wyrazem uczuć większości tej izby, jeśli powiem, że istocie państwa konstytucyjnego i ustawom nie odpowiada wciąganie osoby monarchy do dyskusji tak często i bez ważnych powodów. Ponieważ w sprawie poruszonej przez dep. Ledebura nie widzę własnie tych ważnych powodów, przeto nie dam mu odpowiedzi na jego wywody. (Oklaski na

prawicy i centrum, przerywania ze strony socjalistów.)

Następnie przemawiało jeszcze kilku mówców, między nimi p. Głębocki, który omawiał polską interpelację i odpowiedź na nią ministra wojny w sprawie procesu gimnazjalistów w Toruniu. Mowca wyjaśnia, że przysięga odczytana przez ministra na poprzednim posiedzeniu, pochodzi jeszcze z r. 1863. Mowca odczytuje cały szereg przysięg, które uczniowie przystępując do stowarzyszenia składali i stwierdza, że odczytana w izbie przysięga brzmi w istocie inaczej.

Wicepr. Büssing przywołuje mowę do rzeczy.

P. Głębocki. Kanclerz powinien swych zastępców lepiej informować. Mowa malborska cesarza jest otwartem wezwaniem do walki z ludnością polską.

Wicepr. Büssing przywołuje mowę do porządku.

P. Głębocki zarzuca kanclerzowi naruszenie obowiązków.

Wicepr. Büssing po raz drugi przywołuje go do porządku.

Następnie hr. Posadowski oświadczył, że wobec wywodów kanclerza nie widzi już potrzeby odpowiadać na to, co tu mówiono o mowie malborskiej.

Na tem obrady przerwano.

Afera księżnej Ludwiki.

(Tel. Dzien. Polsk.).

Wiedeń 6 lutego. (Tel. wl.). Z Salcburga donoszą, że na dworze toskańskim otrzymano wiadomość, że u księżnej Ludwiki zaszła wielka zmiana w usposobieniu jej dla Girona, a to pod wpływem wiadomości o chorobie jej syna. Rodzina dała jej tyle dowodów dobroci, że przebaczenie nie jest wykluczonem.

Z Rzymu donoszą, że papież wysłał swego podkomorzego w bardzo tajnej misji do Mentony do ks. Luizy. Wysłannik ma ją skłonić do tego, by dobrowolnie na jakiś czas wstąpiła do klasztoru. Papież zaręczy jej swobodę i spodziewa się, że uda się sprawę załagodzić.

Berlin 6 lutego. *Leipziger Nachr.* donoszą, że publiczność w Mentonie była zgorzonna zachowaniem się Girona i księżnej. Niechęć spotęgowała się tak, że chciano Girona obić.

Berlin 6 lutego. (Tel. wl.) *Rhein. Courr.*, który w sprawie księżnej Ludwiki zawsze miał doskonałe informacje, donosi, że pomiędzy dworem austriackim a toskańskim pogłębiła się różnica. Według informacji tego dziennika, obecny w. ks. Toskański zarządził, iż po jego śmierci tytuł w. ks. toskańskiego nie będzie używany. W. książę zaprzecza atoli praw do tego zarządzenia ces. Franciszkowi Józefowi, gdyż przodków wielkiego księcia osadziła na tronie toskańskim nie Austrija sama, lecz kongres wiedeński. W. książę powołuje się na to, że hr. Beust w r. 1866 wzywał go do wytoczenia procesu Włochom i do pojawienia się we Włoszech, celem ponownego zajęcia tronu, ale cesarz sprzeciwił się temu.

Wskutek sprawy księżnej Ludwiki między dworem austriackim, a toskańskim, panowało naprężenie; dziś różnice między nimi jeszcze bardziej się pogłębiły.

Salcburg 6 lutego. W kołach blisko dworu toskańskiego stojących utrzymują, że znów nawiązano rokowania z księżną i że jest możliwość, iż księżna w najbliższych dniach przybędzie do Salcburga, ale bez Girona. Przygotowano już wielkie apartamenty, w których zapewne księżna zamieszka.

DEPESZE telegraficzne i telefoniczne.

Ugoda austro-węgierska.

Wiedeń 6 lutego. (Tel. wl.). Izba poselska, jak słyhać, przystąpi do pierwszego czytania ustaw ugodowych w połowie lutego. Tak przynajmniej życzy sobie rząd; dalej ma rząd zamiar uznać komisję dla ugody za nieustającą, a radę państwa odroczyć. Gdyby to nie nastąpiło, to rzecz prosta, że rada państwa nie miałaby co robić, tylko zabierałaby niepotrzebnie czas komisji. Korespondent wiedeński Po-

litak twierdzi, iż podczas odroczenia rady państwa zwolane będą sejmy krajowe.

To ostatnie doniesienie zdaje się o tyle być nieprawdopodobnem, że komisja nie mogłaby odbywać posiedzeń o tyle, o ile jej członkowie byłiby równocześnie także członkami sejmów, trudno zaś dobrać tak komisję, aby weszli do niej tylko ci posłowie z rady państwa, którzy są równocześnie członkami sejmów.

Wiedeń 6 lutego. (Tel. wl.) W kołach poselskich utrzymuje się pogłoska, że rada państwa będzie odroczoną w pierwszych dniach marca, a sejmy krajowe zwolane zostaną przed świętami Wielkanocnymi.

Konwersja renty.

Wiedeń 6 lutego. (Tel. wl.) W sprawie konwersji renty większość klubów odbyła posiedzenia, a wszystkie sprzeciwiają się konwersji renty na $3\frac{3}{4}$ procent. Klub południowo-słowiański, w myśl wywodów p. Ploja, wyraził opinię, aby renta skonwertowana została na 4 procent, z zastrzeżeniem późniejszego znizienia jej na $3\frac{3}{4}$ i $3\frac{1}{2}$ procent. Mowcy wyrażali obawę, że zbyt gwałtowna znizka może wywlec katastrofę przez to, że renta nie znajdzie nabywców. Podobną dyskusję przeprowadził klub niemiecko-ludowy.

Sprawy naftowe.

Wiedeń 6 lutego. (Tel. wl.) Wczoraj odbyło się zgromadzenie, które obradowało nad galicyjskim przemysłem naftowym. W obradach brali udział dyrektor wiedeńskiego „Creditanstaltu”, dyrektor rafinerji w Rjece, generalny dyrektor węgierskiego Banku kredytowego Kornfeld i liczni naftciarze i rafinerzy. Obrad nie ukończono, ale odroczone je do dziś.

Zaprzeczenie pogłoskom o zbrojeniu się.

Zagrzeb 6 lutego. (Tel. wl.) Komenda korpusu 13 upoważnia pisma tutejsze do ogłoszenia, iż wszelkie pogłoski o podwyższeniu stanu pokojowego żołnierzy w 13 korpusie, są nieprawdziwe. Również wyssana jest z palca wiadomość, jakoby korpus 12 pomnażał stan pokojowy żołnierzy.

Sprawa Humbertów

Paryż 6 lutego. (Tel. wl.) Jeszcze przed głównym procesem Humbertów, odbędzie się przeciw nim rozprawa o oszczerstwo, na skutek skargi bankiera Cattaniego, którego Humbertowie w swych zeznaniach przedstawiali jako lichwiarza.

Sprawa macedońska.

Sofia 6 lutego. W sobranium prezydent gabinetu Danew w odpowiedzi na interpelację w kwestji macedońskiej oświadczył, że rząd świadom jest swych międzynarodowych obowiązków i wobec trudnych stosunków, jakie rozwinąć się mogą na Bałkanach, użyje jak najenergiczniejszych środków wobec bezprawnych wybryków komitetu macedońskiego. Minister apeluje do Bułgarii, aby nie szła na lep wyegzaltowanej propagandy patryjotycznej.

Rzym 5 lutego. (Tel. wl.) Organ min. spraw zewnętrznych *Capit. Fracassa* ogłasza komunikat, w którym występuje przeciw fantastycznemu pogłoskom o mobilizacji armii austriackiej ze względu na stosunki na Bałkanach. Rząd włoski — podnosi to pismo — śledzi z natężeniem bieg wypadków na Bałkanach, jest przygotowany na wszelkie ewentualności i zadue wydarzenia nie mogą go zaskoczyć.

KRONIKA.

Djarjusz lwowski.

Piątek 6 lutego.

Powszechnie wykłady uniwersyteckie: W zakładzie fizycznym uniwersytetu (ul. Długosza 8) od godziny 7 $\frac{1}{2}$ — 8 $\frac{1}{2}$ wieczorem, prof. uniw. dr. J. Zakrzewski: „Początkowe wiadomości z fizyki, część II (z doświadczeniami).”

Teatr miejaki: „Fabryka krajowa”, komedja. Początek o godzinie 7 wieczorem.

SKŁADAJMY NA CIESZYN!

Kalendarz. Piątek (6): Doroty panny m. — Bohdana — (24): Xeny prep. Wschód słońca o godzinie 7 minut 30, zachód o godzinie 5 minut 1.

Stan powietrza: Godzina 6 rano: Ciężota + 2° R. Deszcz.

Buletyn wydany wczoraj o stanie zdrowia ks. metropolity Szeptyckiego opiewa: Gorączka opada, nowe komplikacje nie występują, siły się wzmacniają, oddech prawidłowy, stan ogólny pomyślnie się podnosi. — Dr. J. Wieżkowski.

Z kolei państwowej. Minister kolei mianował w drodze konkursu starszego komisarza budownictwa Maksymiljana Mahla, zastępcę naczelnika sekcji konserwacji Jarosław II naczelnikiem tego urzędu.

Z Kasyna miejskiego. Na wieczór kostiumowy, które urządza Kasyno dnia 7 bm. — lista będzie stanowczo zamknięta w piątek o godzinie 8 wieczorem.

Nie przyjął subwencji. Wydział krajowy z funduszy danych mu przez Sejm do rozporządzenia, wyasygnował i ruskiemu „Sokolowi” we Lwowie 100 koron subwencji. Równocześnie jednak zażądał Wydział krajowy od „Sokola” ruskiego przedłożenie mu bilansu. „Sokol” ruski zrzekł się subwencji, motywując to zrzeczeniem się tem, że nie ma bilansu, a umyślne sporządzanie kosztowałoby znaczną sumę.

Żłaka pretensja. Na policję zgłosił się wczoraj dr. Jakób Lachs z prośbą o wydanie agentom nakazu odszukania mu jednego kałosa, który zgubił z nogi w przechodzie z ulicy Jagiellońskiej do pałacu Mikolascha. Pan doktor twierdził zupełnie serio, że kałosz był jeszcze prawie całkiem dobry.

Nagła śmierć. Wczoraj o godzinie trzy kwadrans na 4 popołudniu, pracujący u majstra szewskiego Hobler przy placu Akademickim l. 3 czeladnik Józef Wróbel, powstał od roboty z zydła i ubierać się począł, mówiąc, że idzie postawić na loteryję. W tej chwili upadł na ziemię i cicho jęczać począł. Tak majster, jak i obecni przy tem czeladnicy, poczęli natychmiast cucić chorego i wezwali lekarza. Niestety, zanim przybyła pomoc lekarska, Wróbel umarł, a lekarz miejski orzekł, że powodem śmierci były prawdopodobnie kurcze żołądkowe, na które zmarły oddawna już chorował. W celu stanowczego zbadania przyczyny śmierci, odstawił komisarz miejski pierwszej dzielnicy zwłoki denata do zakładu medycyny sądowej.

Uciekła znalazczyni. Panna Michelina Gołębiowska znalazła wczoraj w biurze kolejowym Sokolowskiego w passzu Hausmana leżący na podłodze duży czerwony pugilares, zawierający 1000 koron w banknotach i odniosła go bezzwłocznie na policję. W półtorej godziny później zgłosił się na inspekcję policyjną właściciel pugilaresu, kupiec z Brodów, Alter Schapira, któremu też wydano zgubę, po odciążeniu 100 koron znaleźnego dla panny Gołębiowskiej.

Oj kradną. Chodnik ze schodów kamienicy pod l. 10 przy ul. Zołi Chrzanowskiej wartości 12 koron, cztery fartuchy skórzane i tylną część budy powozowej wartości 200 k., na szkodę Zyszego Leibla przy ul. Zamarstynowskiej l. 46, kociół miedziany pani Koczmykiewiczowej przy ul. Supińskiego 2, bluzkę damską krawcowi Natanowi Bojkowi pod l. 26 przy ul. Krakowskiej. W sądzie przemysłowym przy pl. Strzeleckim l. 5, usiłował niekoncesjonowany długopalec przemysłowiec Karol Holaczek skreść znajdujące się w przedpokoju paloty stron. Spostrzegł to tamtejszy woźny Sajewicz i w czas pochwycił za kark złodzieja, który jednak wydarł się z rąk jego i uciekł. Złodzieja jakiś rozbił wczoraj na strychu w domu pod l. 19 przy ul. Wałowej 5 kłódek, nie jednak nie ukradł, gdyż spłoszyła go służąca. Uciekając, zostawił na strychu witrych i 2 dłuta. P. Marji Dutkiewiczówny skradziono z nad łóżka męski zegarek wartości 80 koron, a Linie Landau no targowicy zbożowej wyciągnął złodziej z pod pałczy zarękawek z krymskich baranków, wartości 30 k. Bieliznę wartości 40 k. skradziono ze strychu Markusowi Kesslerowi przy ul. Grodzickich l. 9, ławki zaś żelazne składane Berłowi Leibowi Kiezasowi przy ul. Teatralnej l. 22. Wssyl Wawrzyniec, rzekomo zarobnik, szedł wczoraj ul. Grodecką i miósł duże polano bukowego drzewa. Kapral policji Skromiak zapytał Wawrzyńca w jaki sposób przyszedł w posiadanie tak cennego w porze obecnej przedmiotu, a że zapytany odpowiedzieć na to pytanie nie umiał, odprowadził go do kozy.

Pojedynek śmiertelny. Wczoraj odbył się w Krakowie pojedynek na pistolety w ujeżdżalni wojskowej między koneypientem adwokackim p. T. z Tarnowa, a pewnym porucznikiem piechoty. Warunki były bardzo ostre, ponieważ p. T. znieważał czynnie oficera. P. T. otrzymał strzał w nogę i w

4 godziny później umarł wskutek zakażenia krwi. Oficer nie jest raniony.

O podsunięciu dziecka. Berlin. (Tel. wł.) Hr. Kwilecka cierała 50.000 marek kaucji za wypuszczenie jej na wolną stopę, ale sąd do tej prośby nie przychylił się.

Aresztowania w Warszawie. W nocy z wtorku na środę i we środę przez cały dzień (28 stycznia) odbywały się w Warszawie rewizje i aresztowania w sprawach natury polityczno-społecznej. Między innymi aresztowano dwóch inżynierów (jednego wraz z żoną), asystenta politechniki p. Z., kilku studentów, ukończonego słuchacza szkoły Laskusa wraz z bratem, kształcącym się praktycznie w rzemiośle.

Niesnaski wśród Polaków w Berlinie. W Berlinie, gdzie wychodzi polskie pismo codzienne, *Dziennik Berliński*, powstał obecnie drugi organ p. n. *Narodowiec*. Nastąpiło to skutkiem niezgody i swarów w łonie kolonii polskiej w Berlinie, swarów, które za podstawy mają, niestety, osobiste ambicje przewodów. Ubolewać należy, że rodacy nasi, znajdujący się na tak ważnej placówce, jaka jest stolica Niemiec, dają tak bolesny obraz niezgody, która może tylko zemścić się na ich doli i na opinii naszego imienia za granicą.

Ukarani studenci wojskowi. Dzienniki paryskie donoszą o niesubordynacji w szkole politechnicznej. Sześćdziesięciu studentów odmówiło wyrobienia zadania matematycznego, wskutek czego minister wojny, zarządził wcielenia ich w szeregi armji. Mniemają, że kara ta będzie tylko prowizoryczną; mówią też, że zajęciu winien profesor matematyki Mercadier.

Niemieckie knuty w Rosji. Ostatnia handlowa statystyka rosyjska, wyjaśniła jedną ciekawą tajemnicę. Oto knuty kozackie, owa okropna broń przy „uśmierzaniu” rozruchów studenckich w Rosji, są w ogóle w Niemczech fabrykowane. Instrument ten cywilizacyjny, specjalnie rosyjski, zamówiony został w Niemczech na ten rok w podwójnej ilości.

Tragiczna śmierć wynalazcy. Inżynier Piruto w Palermo robił onegdaj wobec zaproszonych gości próby z aparatem przez siebie wynalezionym, który miał na celu udszemnić samoczynno strzelanie rewolwerów. Aparat zawiódł jednak i Piruto wpakował sobie samemu nabój rewolwerowy w serce.

Izba sądowa.

Lwów 6 lutego.

(Kubany w sądzie).

Wyrok w sprawie Lifschütza i towarzyszy, zapadł dopiero o godz. 5 popołudniu.

Wszystkich oskarżonych, a więc tak oficjała Lifschütza, jakoteż Katza i Klappera uwolniono.

Prokurator wniósł co do uwolnienia Lifschütza zażalenie nieważności.

Z muzyki.

(*Traviata*. — *Wielki koncert filharmoniczny*.)

Z powodu śródogodowego występu panny Bel Sorel w *Traviacie* można powtórzyć to samo, co powiedziano o trupie francuskiej, która przed niedawnym czasem odegrała we Lwowie Maeterlincka „Monnë Vannë” t. j., że „nasi artyści są lepsi i tańsi”. Nie pragnę bynajmniej przez to twierdzić, żeby panna Bel Sorel była złą śpiewaczką, przeciwnie: posiada ona głos obszerny i niezwykle donośny, dobrą koloraturę, przytem ogromną rutynę sceniczną i sporą dążą temperamentu. Jednakże ani jej gra, ani śpiew nie wykazują żadnych cech cośkolwiek więcej wykwintnego arcyzmu: są nieco szorstkie, a chwilkami nawet tracą pospolitością jakiejś drugorzędnej sceny włoskiej.

Panna Bel Sorel zrobiła na mnie wrażenie jakoby chciała imitować, lub może imitowała bezwiednie Gemmę Belliacioni i w śpiewie i w sposobie poruszania się na scenie. Jednakże, na co może sobie pozwolić tamta wielka artystka, to innej nie uchodzi. Zresztą wszelkie, chociażby nawet dobre naśladownictwo z prawdziwym arcyzmem nie ma nic wspólnego i może jedynie posiadać wartość sztuki stosowanej.

Uspokojenie i głos panny Bel Sorel nadają się więcej do partji „Carmeny”, w której to roli będziemy mieli sposobność widzenia i słyszenia tej artystki w przyszłą sobotę; atoli jako Violetta w „Traviacie” uważamy za wiele lepszą panią Korolewicz-Wajdową z jej miłkkiem, łagodnym głosem i wdzięcznymi ruchami.

Śpiewanie opery równocześnie w różnych językach może pociągnąć za sobą bardzo humorystyczne epizody. I tak, gdy w akcie drugim „Traviaty” pna Bel Sorel-Violetta śpiewa do Germonda (ojca) długą tyradę we włoskim języku, odśpiewuje jej Szymański-Germond po polsku: „Co ona mówi?” Naturalnie, że po takiej replce nastąpił w całej sali homeryczny wybuch śmiechu.

Na wczorajszym koncercie Filharmonji, pomimo występu dwóch nowych solistów, a raczej solistek, rozsiadła się pewna nuda. Nie wiadomo, czy gość ten niepożądany zawitał do sali dlatego tylko, że to było „nazajutrz po balu”, czy też może była to wina niezbyt szczęśliwie ułożonego programu, oraz występujących w nim artystek, które nie zdołały jakoś rozgrzać publiczności. Dość, iż ta publiczność zabawiała się w ten sposób, że oklaski pod adresem koncertantek, wysyłała, cedząc je, jak wodę po kropelce. Co prawda, niezbyt to licuje z powagą sali koncertowej.

Bianca Panteo, pomimo swego tytułu „król. nadwornej wiolinistki”, jest skrzypaczką (obstaje stanowczo przy tem słowie) dość mierną. Jedyną jej zaletą jest wielki ton, ale za to ten ton jest bardzo, bardzo nieczysty. Frazowanie zaś przeważnie pospolite.

W dodatku wybrała koncertantka tak nudne, względnie bezwartościowe utwory, jak koncert (Gesangscece) Spohra i „Zapateado” Sarasatega, z których nie umiała wydobyć żadnych cech interesujących.

Znacznie większe wrażenie zrobiła śpiewaczka Emma Holmstrand, primadonna opery „Comique”, jak głosi afisz. Posiada ona głos o niezwykle silnym i pięknym dźwięku, który pomimo bardzo widocznej chrypki, rozlegał się donośnie. Niestety i u tej artystki nie wszystkie tony były zupełnie czyste pod względem intonacji, nadto dawał się nieraz odczuwać brak temperamentu, n. p. w arji Mozarta, oraz w pieśniach Cezara Francka i F. Godebskiego. Natomiast przesłuchanie wysła „Pastourelle” z opery Messagera „La Basoche”.

Orkiestra zamiast zapowiadzianej suity nieznanego zupełnie kompozytora Tanejewa, a więc rzeczy zaciekawiającej, odegrała pod kierunkiem Meisera pierwszą część symfonji pastoralnej Beethovena, oraz poemat symfoniczny Liszta „Prometeusz”, z którego fuga wyszła bardzo nierówno. Pod batutą Czełuskiego powtórzyła orkiestra uwerturę z opery „Le roi d'Ys” Lalo, która, choć miejscami zbyt hałaśliwa, zawiera jednak wiele interesujących momentów.

Jan Skrzydlewski.

Sensacyjny proces.

Sąd apelacyjny w Medjolanie będzie w tych dniach sądził sensacyjną dosyć sprawę, do której wchodzi także, lubo tylko ubocznie, polskie osoby. Chodzi tutaj o miliony, zostawiony przez hr. Alda Annoniego. Sprawa w istocie jest ciekawą.

W roku 1831 urodziło się w Padwie dziecko, które zostało wpisane do ksiąg stanu cywilnego, jako urodzone z ojca nieznanego i Eugenji Radomonte. Ojcem chrzestnym był znany wtedy lekarz położniczy, dr. Jan Cassia i ten zapisał dziecko pod imionami Aldo Franciszek Marja, następnie zaś rozporządzeniem z r. 1855 otrzymało ono nasamprzód nazwisko Cassia, a potem: Cassia-Ferri.

W r. 1867 major wojsk włoskich, hrabia Franciszek Annoni, zaślubił hrabinę Klarę Severino di Galbiati i nazajutrz po ślubie, małżonkowie, aktem notarialnym, przyznali jako syna i legitymowali Aldo Franciszka Marię Cassia-Ferri, który od tegoż dnia przyjął tytuł hr. Alda Annoniego. Był on też odtąd znany pod tem nazwiskiem i odziedziczył majątek w roku 1872 po hr. Franciszku Annonim, a w r. 1888 po hr. Klarze.

Kiedy hr. Aldo Annoni zmarł zostawiając różne legaty, znalazły się osoby, które zaczęły zajmować się jego dziwnym aktem cywilnym. Dwie siostrzenice hrabiny Klary Annoni nazwiskiem hr. Severino wytoczyły proces głównemu spadkobiercy, hr. Janowi Piotrowi Cicogna i hrabinie Leopoldynie Cicogna.

Zażądały one sądownie unieważnienia, t. j. uznania za nieważny aktu przyznania i legitymacji Aldo, syna nie hrabiny Klary Annoni, ale Eugenji Radomonte. Tęte nie mógł więc być przyznany przez małżonków Annoni, ani dziedziczyć po nich i rozporządzać spadkiem.

Generalny spadkobierca, hr. Jan Piotr Ci-

cogna, bronił się, dowodząc, że według prawa miał prawo do części spadku jako wnuk hrabiny Leopoldyny Cicogna, matki hrabiego Franciszka Annoniego, co do reszty zaś spadku, zdawał się na sądy.

Tak stała sprawa sądowa, kiedy do niej przyłączyły się osoby, które dotychczas nie miały w niej udziału. Leopoldyna z Lachnickich Chrapowicka, właścicielka dóbr Lachnów, w gubernii grodzieńskiej, zgłosiła się z prawami do tego spadku, jako córka Leopoldyny Tamman i s. p. generała Ignacego Lachnickiego, brata szambelana Cyprjana Lachnickiego z Warszawy. Powódka twierdzi, że jest spadkobierczynią z testamentu, hrabiny Leopoldyny Cicogna, która, w powtórnych ślubach, wysłała za mąż za generała hr. Teodora Berga, namiestnika w Królestwie Polskiem, a w pierwszym małżeństwie była żoną hr. Aleksandra Annoni, ojca hr. Franciszka, który to ostatni legitymował i przyznał hr. Alda Annoniego.

Trybunał w Medjolanie niedawno wydał orzeczenie, łączące obie te sprawy, oddalające legatarjuszów, oddalające żądania hrabin Severino wobec hr. J. Piotra Cicogni, a co żądał Leopoldyny Chrapowickiej, dopuszczające dowód, że Aldo Annoni był synem nieślubnym, Franciszka i stąd niezdolnym do dziedziczenia.

Hrabiny Severino udały się teraz do apelacji. Sprawa już została osądzoną, ale wyrok jeszcze nie jest ogłoszony.

Dział ekonomiczny.

— Wystawa w Gandawie 1903. Między narodowa wystawa środków spożywczych i sztuki kucharskiej w Gandawie (Gent) w Belgii, zostanie w dniu 12 marca r.b. otwarta i potrwa aż do końca tego miesiąca. — Wystawa ta obejmuje następujące grupy: piekarstwo, cukrownictwo, towary kolonialne i korzenne, piwowarstwo, gorzelnictwo, wody mineralne, masarstwo, wędliniarstwo, ryby, drób, produkty gospodarskie wszelkiego rodzaju, narzędzia i urządzenia meblowe, dla domu, kuchni, piwnicy i restauracji. Oprócz odznaczeń, które komisja wystawowa udziela, będą i odznaczenia honorowe, ofiarowane przez króla belgijskiego, hrabiego Flandrii, ministra, gubernatora i burmistrza miasta Gandawy, rozdawane. Wystawa nabiera już obecnie wielkiego znaczenia a dla Galicji okazuje się wielkie pole działania, w celu ustalenia późniejszych stosunków handlowych i eksportu przemysłu polskiego. Wszelkich informacji w tym celu udziela reprezentant wystawy belgijskiej dla Austrii, p. Artur Gobiet, w Pradze czeskiej, Karolinenthal.

Wiedeń 5 lutego. Zamknięcie giełdy o godz. 3 m. 30. Akcje austr. Zakładu kredyt. 698 —, Akcje węg. Zakł. kred. 745 —, Akcje Anglobanku 277 50 Akcje Unionbanku 545 —, Akcje Laenderbanku 408 —, Akcje Banku 474 50 Akcje Bodenzredit 957 —, Akcje pol. Banku hipotecznego — —, Akcje kolei państw. 694 —, Akcje kolei połud. 57 25 Akcji tran-

lit. a) — —, lit. b) — —, Akcje kolei Elbarte 455 50, Akcje kolei Północnej — —, Akcje kolei Czerniowieckiej 586 —, Akcje Alpin 395 —, Akcje Rima Muranji 490 50, Akcje praskiego Towarzystwa żelaznego 1847 —, Akcje fabryki bank. 341 —, Akcje tureckie tytoniowe 354 —, Oblig. węg. indemn. 99 65, Renta majowa 100 80, Akcje renta koron 101 50 Węgierska renta koron. 99 60 56 l. listy Tow. kred. niemieck. 98 55 4 proc. listy Banku kraj. 99 80 4 i pół proc. listy Banku kraj. 103 —, 4 proc. listy Banku hipot. 99 — 4 i pół proc. listy Banku hipot. 102 —, 5 proc. listy Banku hipot. 111 —, 4 proc. Gal. oblig. prop. 100 10, 4 proc. Gal. pożycz. kraj. z 1893 r. 100 10 4 proc. pożyczka m. Lwowa 97 —, Losy tureckie 121 75, Marki 117 10, Ruble 252 75

Wiedeń 5 lutego Kurs giełdy wiedeńskiej.

z r. 1880 3 proc. 288 75; Austr. zakł. kr. z ob. pr. z r. 1880 3 proc. 235 —; Tow. żegl. na Dan. uaju 100 zł. m. k. 4 proc. — —; Uregulow. Dan. uaju 1 701 100 zł. 5 proc. 283 —; Węg. Bank. hip. 100 zł. 4 proc. 258 —; Pożyczka sejm. prem. po 100 fr. 3 proc. 88 50; Tureckie prem. kolej. po 400 fr. — —; 5) bezprocentowe: Budapeszteńskie (Basilica) 5 zł. 19 40; Zakł. kred. dla h. i p. po 100 zł. 435 —; Clary 40 zł. m. k. 182 —; Pożyczka m. Lubruku 20 zł. 86 —; L. m. Krakowa 20 zł. 75 —; Pożyczka m. Lubl. 41 zł. 73 —; Ofen 40 zł. 180 —; Paryż 40 zł. m. k. 179 50; Czerw. krzyża austr. tow. 10 zł. 55 60; Czerw. krzyża węg. tow. 5 zł. 28 25; L. fund. ara. Rudolfa 10 zł. 74 —; Salma 40 zł. m. k. 235 —; Pożyczka saleburska 20 zł. 76 —; Pożyczka St. Genois 40 zł. m. k. — —; Losy komunalne m. Wiednia z 1874 roku 437 —

Wiedeń 5 lutego (Kłóska tow. rowa). Cukier surowy od k. 21 55 do — —, Tendencja stała. Nafta galicyjska od k. 27 — do 29 —, Tendencja niezmieniona. Spirytus od k. 38 60 do — —, Tendencja bez zmiany

Berlin 5 lutego Przy zamknięciu giełdy. Kredyty 220 60, Staatsbahn 149 —, Disconto Comandit 198 80, Berlińskie Tow. kred. 163 25, Laura 217 60, Boshumery 185 10 Kolej połud. wschodnio-pruska — —, Ruble za gotówkę 216 30, Kolej warszaw. wied. 184 50, Kolej państw. Środkowopr. 92 40, Kolej Meridional 138 60, Losy tureckie 133 —, Renta włoska — —, Harpeser kopalnie węgla 173 25, Kolej Maribor-Mławka — —, Konsolidation 339 —, Lombardy 15 90 Kolej Henry 106 75, Niemiecki bank zawodowy 121 75, Banku Proferat 136 40; Akcje banku hamburskiej 102 90; Warszawa krótka (Kurz Warschau) — —

Berlin 5 lutego Austr. banknoty 85 40, spirytus — —

Frankfurt 5 lutego Austr. banknoty 220 50; Kolej państw. 149 25; Laura 217 30 Disconto 198 60; Alpin — —

Paryż 5 lutego 3 % renta 100 02 waga 30 30.

Drobne Ogłoszenia

za 3 halerze za słowo. Najmniejsze ogłoszenie 30 hal

Kandydat adwokacki poszukujący posady na prowincji. Łaskawe zgłoszenia pod M. G. Chodorów poste restante 69

Rutynowana nauczycielka udziela lekcyj fortepianu najnowszą metodą po 4 złr. miesięcznie. Wiadomość: ulica Kurkowa 4, parter na lewo

Cenny muzyk, zrazem stroiciel i nauczyciel gry na fortepianie, który grywa także na wieczorkach karnawałowych, poleca się względem szanownej publiczności. Blizsza wiadomość pod literami B D. ulica Dominikańska 9, II. piętro, drzwi 9 na lewo. 60

Faeton w najnowszym fasonie, nowe i używane poleca fabryka powozów Lickendorfa, ul. Żelińskiego 4. Firma otrzymała zaszczytne odznaczenie na ostatniej wystawie politechnicznej w dziale wynalazków. Cenniki gratis 59

Klacz radwiecka, półkwi arabskiej, piąty rok, do sprzedania. Lwów, ul. 29 Listopada 1. 50. 58

Książki do wszystkich szkół, kupno, sprzedaż, najkorzystniej katolicka antykwarja KOHLERA Batorego 28, tuż naprzeciw gminajm Franciszka Józefa. 67

Nauczyciel w średnim wieku, poszukuje posady do uczniów szkół normalnych, na żądanie z konwersacją niemiecką, wymagania skromne. Łaskawe zgłoszenia: „Nauczyciel” poste restante Bartatów, koło Lwowa

Ogrodnik lat 35, z długoletnią praktyką, przymie posadę zaraz, lub później; p. restante Krosno. K. R. 64

Panna poważna, lat 32, rodziny dobrej, gospodarna, pracowita, dla braku czasu i sposobności na tej drodze pragnie poznać inteligentnego człowieka lat 50, 60. Poste restante Dąbrówka. 72

Polska szkoła na cytrze przez dyr. Władysława Mańkowskiego i wyborna cytra koncertowa nie amerykańska lub akordowa) do nauczania się prawdziwej gry na cytrze zł. 5 Księgarnia Stanisława Köhlera, Lwów, Batorego 28 pod „Globusem”. 67

Pażyczki wszelkie urzędnikom państwowym, autonomicznym, wyższym oficerom i t. d. ndzielał Fach pocztowy 55, Lwów. 61

Wypożyczalnia książek i nut KOHLERA Batorego 28, miesięcznina 50 i 30 ct. Nowości wszystkie oficje Katalogi. 51

Bracia Tercjarze św. Franciszka, ul. Kleparowska 1. 15, zajmują szczególnie w porze zimowej, ubogich pracą przy wyrabianiu mebli giętych z surowego materiału (opilowywanie, politrurowanie, wypłatacie i składanie). Meble te są starannie i trwale zrobione, sprzedają się po przystępnych cenach. Wózek transportowy, albo ubogie dzieci z przytulisk zabierają na żądanie i odnoszą meble do naprawy, albo nowe zakupione.

Zyguntowska 12 4 pokoje, łyż z przynależnościami od 1 kwietnia do najęcia.

„Marion” list na pocztę, proszę odebrać. 71

Wydawca i odpowiedzialny za redakcję: Adam Krajewski

Papier z fabryki czerlańskiej.

Z drukarni M. Schmitta i Sp. pod zarz. St. Piotrowskiego.

Kwiatki stylistyczne.

Cięta i wesoła Mucha od pewnego czasu wylawia skrętnie z prasy warszawskiej omyłki faktyczne i dziwolagi stylistyczne, bawiąc tem czytelników swoich, a zniewalając do większej baczności piszących.

Plon Muchy bywa zwykle obfity, gdyż znajduje w prasie warszawskiej dość pomyłek, które już starożytni przezwali używanem po dziś dzień mianem lapsus linguae lub lapsus calami.

A cóż dopiero mówić o „chochliku drukarskim”, za którego sprawą senny zecer czyta w rękopisie „osła” zamiast „orla”. Przecież najpiękniejszy druk moguński, psalterz z r. 1457, zawiera w nagłówku ogromnemi, czerwonymi literami wytloczonym omyłkę: psalmorum zamiast psalmorum... Takie to fatum od narodzin samych cięży na bibule drukarskiej!

Bardziej pono śmiechu godne są dziwolagi, popelniane w książkach, których napisanie i wydrukowanie niekiedy lat parę trwało. A bywa ich także sporo.

Oto jakie kwiatki stylistyczne, uszczkniete z dzieł wybitnych pisarzy francuskich, podaje paryska Revue hebdomadaire.

Flaubert, nieraz podchwytyjący z upodobaniem pomyłki swoich kolegów po piórze, byłby niemal zdziwiony, gdyby wiedział, że Revue

hebdomadaire postawiła go na miejscu honorowym wśród szeregu pisarzy, nie grzeszących zbyt ścisłością i dokładnością wyrażen.

W słynnej powieści jego Madame Bovary otrzymuje dr. Bovary na urodziny „piękną, cząstkę frenologiczną, pomalowaną na niebiesko, aż da jamy piersiowej!”

Głośny fabrykant romansów kryminalnych, Ponson du Terrail, wyraża się o jednym ze swych bohaterów: „Ten człowiek jest wcieleństwem rygla”.

Co chciał przez to porównanie oryginalne autor powiedzieć, tego zapewne żaden ze śmiertelników nie odgadnie.

Zdarzają się jednak kwiatki takie nawet wielkiemu Molierowi. Jego „Mizantrop” powiada:

„Ma się rozumieć, pod warunkiem, że serce wasze planowi, jaki powziąłem, rękę podać zechce.”

Aczkolwiek jest to jeno zwrot obrazowy, to jednak zabawne wrażenie wywiera serce, rękoma opatrzone.

Któżby pomyślał, że nieśmiertelny Wiktor Hugo popelniał błędy historyczne? A jednak brak ten widać, jak na dłoni, w „Legendzie wieków”:

„Nie mamy ducha doktorów Sorbony.”

Słowa powyższe mówi ktoś do Ottona III., a monarcha ten zmarł w 1002 r., gdy tym-

czasem Sorbony paryska powstała dopiero w 1252 r.!

Nader poetycznie opisuje Paweł Féval winnice na stokach Wezuwiusza.

„Wezuwiusz pozwala, że na jego stokach ambra technące wyrastają latorośle winne, z których kropla po kropli ścieka sok gęsty palmae Christi.”

Otoż zaznaczyć należy, iż palma Christi jest jedną z nazw rośliny, z której nasion wyrabia się olej rącznikowy. Féval oczywiście miał na myśli Lacrima Christi.

Nowego rzeźbiarza starożytności odkrył niedawno pewien krytyk sztuki jednego z najcenniejszych pism francuskich. Opowiadając o pewnej statuy, którą gdzieś widział, woła:

„Fidjasz, Praksyleles i Tanagra nie powstydziliby się nazwać tej statuy swem dziełem!”

Nazwisko owego odkrywcy mistrza Tanagry Revue hebdomadaire przemilcza dyskretnie, w przeciwnym razie powaga jego byłaby zachwiana potężnie.

Na zakończenie deskonamy kwiatek stylistyczny Châteaubrianda:

„Bonaparte — wyraża się autor „Atalji” — był bez wątpienia wielkim zwycięzcą w bitwach, poza tem jednak najlichszy z generałów posiadał niemniej od niego zręczności.”

Jakież to proste i jasne!